

TIETOA KOULU- KIUSAAMISESTA

vieraskielisille vanhemmille

Tämä opas on tarkoitettu vieraskielisten lasten vanhemmille, eli vanhemmille, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame. Opas antaa sinulle tietoa kiusaamisesta, häirinnästä ja syrjinnästä. Oppaassa kerrotaan, miten niihin on mahdollista puuttua.

etno

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

Etelä-Suomi

Tutkimusten mukaan maahanmuuttajien lapset kokevat enemmän koulukiusaamista ja fyysistä väkivaltaa. Maahanmuuttajanuoret ovat useammin ilman ystävää, ja heitä uhataan väkivallalla useammin kuin muita nuoria. Oppilaille tarkoitettujen palvelujen saaminen on heille vaikeampaa kuin muille. Ulkomailla syntyneitä nuoria kiusataan erityisen paljon.

Lähde: Oikeusministeriö, Häirintä on syrjintää 1/2018 | <https://yhdenvertaisuus.fi/policy-briefit>

Koulukiusaamisella tarkoitetaan sitä, että jotain oppilasta kiusataan jatkuvasti koulussa. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi sitä, että joku tönii, lyö tai haukkuu ja pilkkaa. Kiusaaminen voi olla myös seurasta pois sulkemista, ilkeitä puheita tai mitä tahansa sellaista, jonka tarkoituksena on vahingoittaa tai loukata toista. Kiusaaminen merkitsee sitä, että kiusattua ei oteta mukaan luokan, ryhmän tai virtuaalisen keskusteluryhmän toimintaan.

Kiusaaminen on usein rikos. Esimerkiksi kunnianloukkaus, uhkaus ja pahoinpitely ovat rikoksia, jotka liittyvät usein kiusaamiseen. Myös kiusaajan yllyttäminen ja auttaminen ovat lain mukaan rikoksia.

Lähde: Mannerheimin lastensuojeluliitto | www.mll.fi

Häirintää on se, että tehdään toiselle ihmiselle epämiellyttävä tilanne jollakin teolla tai sanomalla ilkeitä asioita. Häirintää voi olla esimerkiksi se, että joku haukkuu toista, levittää huhuja tai loukkaa muulla tavalla. Kyseessä on syrjintä, jos häirinnän syy on ihonväri, kansalaisuus, uskonto tai muu ihmisen ominaisuus.

Lähde: Merriam-Webster (sanakirjamääritelmä sanalle "harassment")

Syrjintä tarkoittaa sitä, että ihmistä kohdellaan huonommin kuin muita hänen henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella.

Lain mukaan ketään ei saa syrjiä esimerkiksi seuraavista syistä:

- ikä
- alkuperä
- kansalaisuus
- kieli
- uskonto
- vakaumus
- seksuaalinen suuntautuminen
- muu henkilöön liittyvä syy.

Lähde: Yhdenvertaisuusvaltuutettu | www.syrjinta.fi

Jokaisella koululla on velvollisuus tehdä **yhdenvertaisuussuunnitelma**.

Yhdenvertaisuuslain (6 §) mukaan koulun on arvioitava miten toimitaan, että ketään ei kiusata, syrjitä tai ahdistella koulussa. Koulun täytyy tehdä jotakin, jos yhdenvertaisuus ei toteudu koulussa.

Lähde: Opetushallitus | www.oph.fi

Kuinka sinä voit puuttua kiusaamiseen?

Voit kertoa lapselle mitä lapsi voi itse tehdä:

”Lapseni, jos näet tai koet kiusaamista, sano kiusaajille, ettet hyväksy sitä. Älä ole hiljaa, älä lähde pois tai älä esitä, ettet huomaa kiusaamista.

Jos sanominen ei auta, kerro toiselle ihmiselle.

Kerro opettajalle, rehtorille, kaverillesi tai kotona meille vanhemmille.

Pyydä vanhempia, sisaruksia tai kaveria kertomaan,

jos et itse voi tai tahdo kertoa asiasta koulussa.

Opettaja tai joku muu koulun työntekijä kertoo asiasta rehtorille.

Kiusaamisesta voi kertoa myös lähettämällä opettajalle tai rehtorille sähköpostin tai viestin Wilmassa.

Kiusaamisesta, syrjinnästä ja häirinnästä pitää aina kertoa, vaikka se ei kohdistuisi sinuun itseesi.

On tärkeää kertoa kiusaamisesta, koska kiusattu ei aina itse kerro asiasta.”

Lähde: Viikin normaalikoulu | Yhdenvertaisuussuunnitelma | www.helsinki.fi

Toimintatapoja sinulle vanhempana

- Tutki asiaa ensin. Kuuntele lastasi, mutta älä kuitenkaan usko lasta automaattisesti.
- Keskustele lapsen ja koulun kanssa rauhallisesti ja perustele näkemyksesi.
- Koulu voi järjestää keskustelutilaisuuden kiusaajan ja hänen vanhempiansa kanssa.
- Usein keskustelun avulla tilanne voidaan ratkaista ja kiusaaminen loppuu.
- Pidä huolta, että luottamus sinun ja koulun välillä säilyy.
- Kerro lapsellesi, että tuette häntä vanhempina.

Vinkki!

Kodin ulkopuolisesta harrastusryhmästä voi saada lapselle kavereita!

Lisää keinoja: Lähde: Mannerheimin lastensuojeluliitto | www.mll.fi & <https://www.verywellfamily.com/ways-to-prevent-school-bullying-460755>

Kuinka sinä voit puuttua syrjintään?

Voit olla yhteydessä yhdenvertaisuusvaltuutettuun, jos oppilas, opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva on kiusannut lastasi ihonvärin, uskonnon, kielen tai jonkin muun henkilökohtaisen ominaisuuden takia. www.syrjinta.fi

Väkivaltarikoksista tulee ilmoittaa suoraan poliisille. Jos lapsellesi on tehty väkivaltaa, esimerkiksi lyöty tai potkittu, kerro asiasta suoraan poliisille. www.poliisi.fi

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Monik ry
MEISTÄ ON MONIKSI!

Kuntoutussäätiö

Kymsote

MONIHELI

SELKO